

Covid-19-pandemins påverkan på barnhälsovården

Nu finns en SKR-rapport med en beskrivning av effekter och sammanfattning av lärdomar från pandemins första halvår.

Rapporten beskriver hur barnhälsovårdens hälsofrämjande och förebyggande arbete påverkades såväl direkt som indirekt under det första halvåret av pandemin. Även hur barn och familjer har påverkats beskrivs. Rapporten vittnar dels om något positivt – mycket av barnhälsovårdens verksamhet har kunnat fortsätta nästan som vanligt i flera regioner. Inte minst gäller detta det nationella vaccinationsprogrammet. Samtidigt har en del av verksamheten påverkats mycket, bland annat möjligheterna att erbjuda föräldraskapsstöd, att identifiera utsatta barn, och att kunna ge stöd utifrån behov. I kombination med att pandemins både direkta och indirekta effekter slår olika ökar risken för ojämlikhet mellan grupper av barn och familjer.

Föräldrars mående spelar stor roll för barns mående, och oro kring föräldrar är något som lyfts av barnhälsovårdsrepresentanter. Föräldrars behov har inte alltid kunnat mötas i tillräckligt hög grad under pandemin.

Föräldragrupper har i de flesta fall ställts in samtidigt som föräldrar blivit mer oroliga och osäkra i sitt föräldraskap. Vidare har pappor/icke födande föräldrar inte blivit lika inkluderade i barnhälsovårdens verksamhet som innan pandemin. På vissa barnvårdscentraler har det enskilda föräldräsamtalen för pappor/icke födande föräldrar genomförts i lägre utsträckning och på mottagningsbesök har ofta endast en vårdnadshavare fått komma.

Läs hela rapporten [här](#).

Maria Lind
Vårdutvecklare

Barnkonventionen

Artikel 31

Barn har rätt till lek, vila och fritid och att leva i en bra miljö.

Innehåll

Covid-19-pandemins påverkan på barnhälsovården	1
Ny lag stärker barnens ställning	1
Barnkonventionen	1
Att anmäla oro för ett barn	2
Enskilt föräldräsamtal	2
Ökad tillgänglighet i barnhälsovården	2
Tips på bra och spännande fortbildning	3
Barn har rätt till en uppväxt utan våld	3
Barns språk	3
Knacka på	3

Ny lag stärker barnens ställning

Barn som blir vittne till våld inom familjen får starkare skydd genom den nya lagen om barnfridsbrott vilken träder i kraft 1 juli.

Den nya lagen om barnfridsbrott innebär att det blir det straffbart att utsätta barn att bevittna brott [i nära relation](#). Ett barn som bevittnar våld blir nu målsägande och har då rätt till målsägandebiträde och skadestånd.

I och med den nya lagen ges barn ett ökat rättsskydd, de ses som ett brottsoffer och det betyder mycket för barnens rättssäkerhet och möjlighet till att få upprättelse.

Maria Lind

Att anmäla oro för ett barn

En påminnelse:

- Anmälningsskyldigheten gäller personal i hälso- och sjukvården, tandvården, förskolan, skolan, socialtjänsten och kriminalvården.
- Du som är anmälningsskyldig ska genast anmäla till socialtjänsten om du i din yrkesroll misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa.
- Du är skyldig att lämna de uppgifter som kan vara av betydelse för socialtjänstens utredning.
- Det är din oro du ska anmäla. Att anmäla sin oro för ett barn är ett sätt att ta ansvar för barnet och uppmärksamma socialtjänsten på situationen.
- Som anmälare behöver du inte vara säker på att barnet far illa, det räcker att du misstänker det.
- Det är socialtjänsten som ska utreda barnets situation och bedöma om barnet behöver det skydd eller stöd som de förfogar över.
- Om du känner dig osäker, ta hjälp av en kollega eller din chef. Avvakta inte!
- På vår [intranätssida](#) finns formulär och ytterligare information.
- Det är även viktigt att du registrerar att anmälan lämnats in. Detta är en nationell statistikuppgift.

Maria Lind

Enskilt föräldrasamtal

I januari 2021 erbjöds två tillfällen med genomgång av enskilt föräldrasamtal till den ickefödande föräldern. Många har nu erfarenhet av att haft riktade samtal.

Ett nytt utbildningstillfälle erbjuds i december, alla är välkomna att delta i det. Fr.o.m. nästa år ingår utbildningen i det vi idag kallar "EPDS utbildning".

Läs gärna riktlinjen i [Rikshandboken](#) samt nedanstående intressanta artikel som har några år på nacken.

[Fathers' involvement in Swedish child health care - the role of nurses' practices and attitudes - PubMed \(nih.gov\)](#)

Maria Lind

Ökad tillgänglighet i barnhälsovården

Barn i Sverige har generellt god hälsa, men barn som lever i socioekonomisk utsatthet har ökad risk för sämre hälsoutveckling. Skillnader i levnadsvillkor och livsstil mellan olika grupper i samhället leder till skillnader i hälsa mellan grupperna och hälsoproblem i socioekonomiskt utsatta grupper. Därför har regeringen och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) ingått årliga överenskommelser om ökad tillgänglighet i barnhälsovården (BHV) 2018 till 2020, som i förlängningen syftade till en mer jämlik hälsa. Socialstyrelsen har haft i uppdrag av regeringen att följa, analysera och stödja genomförandet av överenskommelserna om ökad tillgänglighet i BHV.

Slutrapporten finns att läsa [här](#)

Maria Lind

Tips på bra och spännande fortbildning

Nu är det möjligt att söka kursen "Barnhälsovård, team och förbättringsarbete för att främja barns hälsa" på Blekinge Tekniska Högskola.

Kursen består både av självstudier och förinspelade föreläsningar samt av träffar i realtid med basgrupper, föreläsningar och workshops och går nu på kvartsfart.

Detta ska förhoppningsvis göra det lättare för er som väljer att läsa kursen samtidigt som ni arbetar. Kursplatserna är 30 till antalet och de fördelas mellan specialistläkare, specialistsjuksköterskor och psykologer. Se länken <https://www.bth.se/utbildning/program-och-kurser/kurser/20221/H5728/>

Maria Lind

Barn har rätt till en uppväxt utan våld

Broschyren "Barn har rätt till en uppväxt utan våld" finns nu på även på engelska, somaliska och arabiska förutom på svenska. Beställs från oss på Centrala BHV-enheten.

Maria Lind

Barns språk

Faktabladet Barns språk, för 6, 12, 18 månader och 3 år, finns nu även på lättläst svenska. Bladen är i nuläget tillgängliga på 32 olika språk. Läs, [ladda ner](#) och skriv ut.

Maria Lind

Knacka på

Efter vår fråga till er på BVC, om boken "Knacka på", ser vi att många av er börjar få slut på den. Vi har nu gjort en nybeställning och böckerna kommer att skickat ut till er i slutet av året.

Annica Olofsson
Administratör

En skön fortsättning på hösten önskar
Centrala Barnhälsovårdsenheten

